

Ing. Mgr. Aleš Herzog, Sekce HR A.N.O, TP SANANIM

Model spolupráce pohled programů Harm Reduction

SANANIM

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Zaměření příspěvku

- Vztahy nízkoprahových služeb (Terénní programy (TP) a kontaktních center (KC) s Policií ČR a Městskou policií.
- Vývoj vztahů
- Činnost policie v okolí nízkoprahových služeb, bezpečnostní asistence přímo v zařízeních
- Pátrání po osobách podezřelých z trestné činnosti
- Likvidace pohozeného injekčního materiálu
- Ochrana práv občanů

..musíme sbírat
poházený jehly,
které
jim dávají..

...pomáhají feťákům fetovat...

...sami určitě fetují..

Vývoj vztahů

- Dlouhodobě dochází k výkyvům - od vzájemného nezájmu přes konfrontace po dílčí dlouhodobé spolupráci v některých městech...
- Nicméně pracovníci nízkoprahových služeb byli dlouhodobě vychováváni v mantře: "S policisty se nespolupracuje."
- Praktické zkušenosti ukazují na rozdílnost přístupů mezi řediteli jednotlivých městských okrsků a i jednotlivými policisty.

Vývoj vztahů

- Témata, která konfrontaci vyvolávala, byla převážně:
  - postoj k trestnosti držení a užívání návykových látek
  - výměna injekčních setů
  - testování tablet XTC
  - názory na zřízení aplikačních místností
  - postoj k substituci buprenorfinem
  - umístění nízkoprahových a substitučních center

Vývoj vztahů

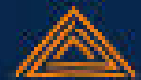

Jací bychom měli být?

Staníček uvádí s nadsázkou: "Kdyby manuál terénní praxe psala represe:

- Oblečte si uniformy
- Odved'te je někam stranou
- Neshlukujte se a rozejděte se
- Posbírejte stříkačky a odpadky
- Nechod'te sem, protože oni se pak táhnou za vámi
- Dokud jste tu nepracovali, tak tu nikdo nefetoval".

STANÍČEK, 2010

Činnost policie v okolí nizkoprahových služeb, bezpečnostní asistence přímo v zařízeních

Co nás trápí?

Máme omezené možnosti, jak regulovat chování uživatelů drog v okolí našich zařízení.

Nemůžeme zajistit, že se vždy budou chovat ideálně. Můžeme je o to žádat, a případně je postihovat omezením čerpání služeb.

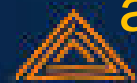
- Pracujeme s lidmi, kteří jsou v těžké fázi závislosti, často s poruchami osobnosti, sociálně vyloučení, neohleduplní ke svému okolí...

Aktuální praxe osciluje mezi:

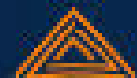
- Žádná zvýšená aktivita
- Represivní aktivita plošná
- Zvýšená represivní aktivita zaměřená na uživatele drog
- Specifická preventivní aktivita

Specifická preventivní aktivita

- Policie ČR a Městská policie si uvědomují, že nízkoprahové služby jsou potřeba pro zajištění veřejného zdraví a působí v souladu s právním rámcem ČR.
- Policisté pro zajištění veřejného pořádku vykonávají zvýšenou hlídkovou činnost v okolí zařízení.
- Činnost vykonávají opakovaně ti stejní policisté, kteří se tak seznámí důkladně se situací v lokalitě. Policisté nedávají najevo klientům služeb negativní postoj jen proto, že se v lokalitě vyskytují. Když tyto osoby nedodržují veřejný pořádek, policisté zasahují neprodleně a vhodně.
- Policisté rychle a citlivě zasahují i na žádost služeb (např. agresivní osoba či osoba s psychózou v zařízení)

Činnost policie v okolí nizkoprahových služeb, bezpečnostní asistence přímo v zařízeních

SANANIM

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

Pátrání po osobách podezřelých z trestné činnosti

- Jsme si vědomi povinnosti oznámit a překazit trestnou činnost. Zároveň naše pracovní strategie (anonymní dokumentace, důrazné upozorňování klientů) minimalizují, že bychom se dozvěděli něco, co bychom ohlásit měli.
- Osobně si dokážu představit intenzivnější spolupráci v případě pátrání po osobách, pachatelích nejzávažnější trestné činnosti. Nicméně muselo by dojít ke změně ve smlouvách o poskytování sociální služby.

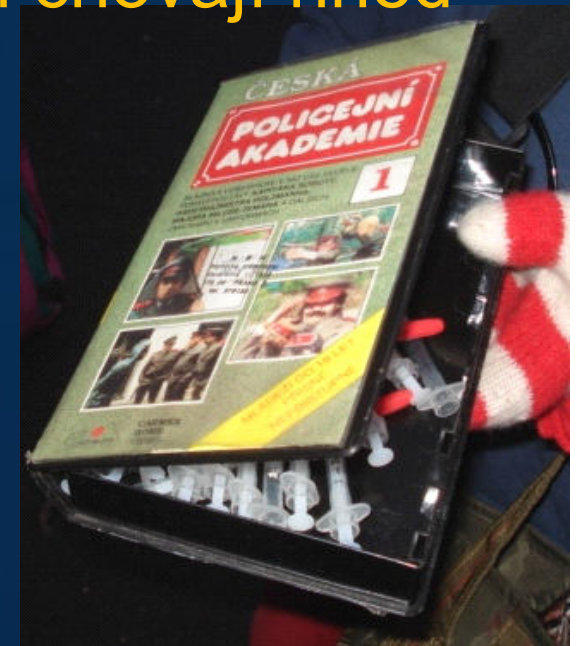
Sběr pohozeného inječního materiálu

- V této oblasti probíhá pravděpodobně nejintenzivnější spolupráce.
- Terénní programy na základě upozornění policie likvidují pohozený inječní materiál.
- V budoucnosti by mohlo docházet ke vzniku společné aplikace, která zaznamenává místa nálezů inječního materiálu.

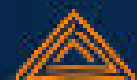

Nedůvěra v právo

- Chování policistů: Ničení drog, vyhazování čistých jehel. Jde o faktor zvyšující trestnou činnost, naštvanost na zákon a nedůvěru v právo a také ohrožující veřejné zdraví.
- Uživatelé drog se často nejrizikověji chovají hned po propuštění z CPZ.

Ochrana práv osob

SANANIM

| sananim.cz | drogovaporadna.cz | odrogach.cz | zavislost-info.cz

**Máme ze zákona o sociálních službách
povinnost prosazovat práva a oprávněné zájmy
našich klientů. Jak máme jednat, když tato
práva porušují policisté?**

Paradoxy: společnost kontra uživatelé drog

- Chování některých společenských institucí přispívá k trestné činnosti a marginalizaci uživatelů drog. Příkladem je chování policistů, kdy trestají uživatele drog.
- *„Kopali do mne. Když jsem odpadl, tak zavolali záchranku, ale řekli jim, že jsem se asi předávkoval. Přišel jsem o slezinu.“*
- *„Nechali mne vyskládat všechny mé věci na kapotu. Pak prudce couvli, věci spadly na zem, a oni je přejeli.“*
- *„Kopl mne asi 6x do kolene, dokud jsem se nepřiznal...“*

Crime reduction

Rádi bychom vedli věcnou a pragmatickou debatu o opatřeních, která povedou k redukci trestné činnosti a také lepší resocializaci uživatelů drog...

Podporuji jak metadonovou, tak buprenorfinovou substituci, protože snižuje trestnou činnost.

Substituce je crime reduction!!!

Jakákoliv substituce (metadon, buprenorfin, ritalin) výrazně snižuje výdaje uživatelů drog na drogy a tím i objem trestné činnosti.

Měsíční náklady „opiátníka“:

- Intenzivní uživatel buprenorfinu (subutex): 6.000 Kč
- Intenzivní uživatel heroinu: 90.000 Kč

Rádi bychom, aby policisté podpořili substituci jak vhodnou formu crime reduction

Závěrem

Představujeme si kompetentní informované policisty, kteří postupují v souladu se svými zákonnými pravomocemi.

Představujeme si policisty, kteří nepřesouvají uživatele drog a další osoby bez přístřeší, na sousední okrsek jen proto, že se na tom domluvil místní starosta s policejním ředitelem.

- Představujeme si policisty, na které se bez obav, že budou mít předsudky, můžeme obrátit a požádat je o kvalifikovaný zásah.

Díky za pozornost!

- Ing. Mgr. Aleš Herzog,
- Sekce HR A.N.O
- Terénní programy Sananim
- herzog@sananim.cz
- www.edekontaminace.cz

- Fotografie: David Těšinský, Ala

